

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Svalereden

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 28.10.21

DELTAGERE: Claus Bossow (dagtilbudsleder), Kirsten Christensen (pæd. leder), Heidi Lahn Kristiansen (Pæd. vug.)
Lene Sørensen (pædagog bh), Sarah Thorndal (forældrerepræsentant)

KONSULENT: Bitten Holmer Flansmose

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	5
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	9
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Dagtilbud Nordvest har lavet en styrket pædagogisk læreplan, der er offentliggjort på dagtilbuddets hjemmeside, som Dagtilbudsloven foreskriver. Evalueringen af arbejdet med den styrkede læreplan er undervejs, og offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside senest med udgangen af 2021.

Personalet i Børnehuset Svalereden arbejder aktivt med den styrkede pædagogiske læreplan på temamøder og på stuemøder. Når praksis planlægges og evalueres, tages læreplanen frem og inddrages. Der refereres også til den styrkede pædagogiske læreplan i den daglige refleksion.

Børn i udsatte positioner

Alle børn kan i kortere eller længere perioder i deres dagtilbudsliv være i en udsat position. Det kan være mange årsager, der skaber den udsathed. Personalet sørger for at være tæt på børnene og deres familier, så de kan understøtte en sund udvikling for alle børn.

Det gør de bl.a. ved at "se" barnet og familien, som det allerførste fra morgenstunden. Og at være tæt på i løbet af hele dagen. Både i samling, i grupper, i legen. Her er personalets fokus at støtte op om de små succeser for barnet.

Hvis personalet bliver bekymrede, tager de med det samme fat i forældrene. Her indleder de en dialog omkring hvad, der kunne være på spil, og hvordan forældre og personale sammen kan støtte op om barnet og dets trivsel. Forældrene inddrages altid tæt, særligt, når der er bekymringer. F.eks. gennem flere samtaler.

I Børnehuset Svalereden arbejder man ud fra værdien om at alle børn skal være så meget med som overhovedet muligt. Eksempelvis arbejder man med 'en pædagogisk bagdør', så aktiviteten/læringsmiljøet tilpasses det enkelte barn og dets NUZO.

Det er tydeligt for personalet, hvilke tværfaglige samarbejdspartnere, de skal tage fat i, når de er bekymrede for et barn, og der arbejdes altid med handleplaner i samarbejde med forældrene, inden man kalder på andre fagligheder.

Ved bekymring for et barn, kan der også arbejdes med en DPU (dansk pædagogisk udviklingsbeskrivelse) efter aftale med forældrene. DPU'en er et observations- og dokumentationsværktøj, som gør det muligt at målrette det pædagogiske læringsmiljø til barnets behov.

På tilsynsmødet nævnes et konkret eksempel på, hvordan personalet har justeret læringsmiljøet til et barn, så hun er kommet mere på bane, og får den hjælp, hun har brug for, for at kunne få mere lige deltagelsesmulighed.

Sammenhænge

I opstarten i vuggestuen er der fokus på barnets – og forældrenes – behov. Indkøringen differentieres herefter. Der gives plads til forældrenes viden om barnet.

I overgangen ml. vuggestue og børnehave er der særligt fokus på at barnet og forældrene lærer den nye primærpædagog at kende, inden barnet starter. Pædagogen sørger bl.a. for at hente barnet i vuggestuen og tage det med på besøg i børnehaven nogle gange inden opstart.

Pædagogen er også opmærksom på at præsentere sig og hilse på forældrene i god tid inden opstart i børnehaven, så de får sat ansigt på deres nye primære kontaktperson. Det giver tryghed for både børn og forældre.

Når barnet er på forbesøg i børnehaven, følger en kendt voksen fra vuggestuen med.

Derudover arrangeres der en overleveringssamtale, hvor både pædagog fra vuggestue og børnehave deltager sammen med forældrene.

Børnehaven har et tæt samarbejde med den lokale skole. Der er f.eks. lavet en fast aftale om at to grupper fra børnehaven besøger skolen hver tirsdag, hvor de bl.a. har adgang til gymnastiksal og bibliotek. Børnehaven er derudover altid velkommen til at besøge skolen.

Op til start i førskolen, i perioden fra nytår til marts, besøger storbørnsgruppen skolen hver mandag sammen med den pædagog, der følger med i førskolen. Skolen forsøger at arrangere det således at de børn, der kommer fra andre skoler besøger skolen på samme tid, så børnene starter med at opbygge relationerne på tværs allerede fra nytår.

Skolen deltager også på et forældremøde i børnehaven, hvor de fortæller om skolen og forældrene får mulighed for at stille spørgsmål. I overleveringen til skolen tages der igen udgangspunkt i det

enkelte barn og familie, når det vurderes, hvad der er behov for, for at sikre den bedst mulige overgang til skole.

Asferg er et lille lokalsamfund med ildsjæle, der sørger for at søge fondsmidler hjem. Bl.a. til at bygge et træningshus. Børnehuset Svalereden tænkes ind i - og deltager aktivt, i det, der sættes i værk. Blandt andet får de lov at bruge træningshuset, og der er et udvidet samarbejde med sundhedsplejen.

Forældresamarbejde

I Børnehuset Svalereden betragtes forældre som eksperter på eget barn, og personalet respekterer og lytter altid til forældrenes perspektiv. Herunder at barnet kan reagere meget forskelligt hjemme kontra i dagtilbuddet. Personalet holder forældre og barn tæt på, og prioriterer den daglige dialog. I samtaler anvendes gerne video til at understøtte dialogen.

Fra starten gøres forældrene opmærksomme på, at de altid må spørge, hvis der er noget, de er i tvivl om. Inden barnet starter, modtager familien et brev med viden om hvem, de skal møde i dagtilbuddet, så de er så godt forberedte på opstart som muligt. Indkøringen differentieres i forhold til det enkelte barn og families behov.

Der kommunikeres primært skriftligt på aula. Hvis der er forældre, der ikke kan tilgå aula, eller læse beskederne, tager personalet fat i de pågældende forældre og afleverer beskeden mundtligt. Forældrerepræsentanten oplever personalet som meget imødekommende. Hun føler sig altid lyttet til og respekteret. Der er altid en voksen til at tage imod, når barnet har brug for det, og det er tydeligt at ens holdning som forælder, tages alvorligt. Hun oplever, at der afholdes tilstrækkeligt med forældresamtaler og at der er afsat god tid til samtalerne. Det er dejligt at forældrene inddrages i arbejdsdage, og der er rigelig med information på aula. Både dags- og ugeplaner, madplaner og lign.

På tilsynsmødet bliver det drøftet, at forældre og pædagoger er tilstede i samarbejdet med forskellige forudsætninger. Forældrene er til stede med deres følelser, pædagogen med sin faglighed. Personalet arbejder med gennemsigtighed og tydelighed i samarbejdet, og argumenterer fagligt for deres valg. Når der er uenighed, drøftes det, og de forskellige perspektiver anerkendes. Hvis der opstår misforståelser, er personalet bevidste om at det er deres ansvar at være skabe forståelse.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

I forlængelse af ITERS og ECERS kvalitetsrapporterne har Børnehuset Svalereden lavet to overordnede handleplaner, en for vuggestuen og en for børnehaven. Hver handleplan indeholder tre beskrevne fokusområder. De overordnede tre fokusområder er de samme for begge afdelinger,

så alle ansatte i Børnehuset har fokus på det samme, men med lidt forskellige vinkler.

Dagtilbud Nordvests model, "Evalueringsmodellen", er anvendt til handleplanerne.

I vuggestuen har man sat fokus på følgende tre områder: Organiseringsstruktur, barnesynet og børns ventetid. De tre områder giver mening i vuggestuen, fordi de bidrager til at sikre at de voksne er godt fordelt, og kan være nærværende med børnene hele dagen både ude og inde. Strukturen giver børnene en tryghed, de hviler godt i. Erfaringen i personalegruppen er at strukturen endvidere gør arbejdet nemmere for de ansatte. Det giver ro at kunne læne sig ind i de aftaler, der er indgået. Det betyder at man som voksen hele tiden ved, hvad der skal ske; man kan forberede sig, forberede børnene, og man kan være nærværende i aktiviteten, når det er aftalt med kollegerne.

I børnehaven har man sat fokus på følgende områder: organisering og daglig struktur. Herunder vil man arbejde med, at barnesynet er synligt i den daglige pædagogiske praksis. Der vil i organiseringen også være fokus på, hvordan dagen kan struktureres, så børnene oplever mindst mulig ventetid ved overgange, og så der bliver skabt læring hele dagen. Bl.a. er der lavet faste ugeskemaer, hvor de voksne har faste opgaver. Det skaber tryghed for børnene, og ro på de voksne. Allerede nu kan man se at det har en positiv effekt på at mindske ventetiden ved overgange. Personalet mærker også at der er færre konflikter end tidligere, da de voksne er tættere på børnene og derfor kan støtte og gribe undervejs.

Rapporten viser, at der tilsyneladende eksisterer et forskelligt barnesyn blandt de voksne i børnehaven. Det har man sat ind overfor med det samme. Den pædagogiske leder har afholdt en individuel samtale med alle de ansatte i børnehaven, hvor der er lavet aftale om, hvad vedkommende skal arbejde med fremadrettet. Der har endvidere været en opfølgende samtale, hvor man har fulgt op på aftalerne. Det har krævet drøftelser, og der er lavet tydelige aftaler i personalegruppen, så det er blevet muligt at tale om uenigheder på en konstruktiv måde. Man er blandt andet i gang med at etablere en feedback kultur, hvor det er tilladt at reflektere over egen og andres praksis i fællesskab. En indikator på at deres indsats allerede har båret frugt er, at de har fået en ny medarbejder i løbet af efteråret, som lagde vægt på at det er et skønt hus at komme ind, fordi der ikke er nogen irettesættelser eller negativ stemning om børnene.

Forældrerepræsentanten har ikke som sådan oplevet en forskel i praksis, men hun fortæller, at hun har oplevet at det er blevet nemmere for hendes søn at komme i børnehaven på det seneste. Det kan være, det skyldes ændringer i strukturen.

I rapporten beskrives en situation omkring spisning, hvor den voksne bruger tid fra børnene på at smøre og anrette mad. Dette er der ikke lavet en handleplan på, da det ikke er almen praksis i huset at personalet smører maden. Det skyldtes corona, og er ikke noget, man gør længere. Der følges op på handleplanerne på stuemøder.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Der er nok indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet. Dog er adgangsforholdene til toiletterne trange og rummet er ligeledes forholdsvis lille. Derfor kan det være en mulighed at have færre børn derude ad gangen (Selvom der ikke observeres konflikter)

I indretningen kan det være anbefalelsesværdigt at supplere med lave borde og stole i børnehøjde til de ældste børn. Disse borde vil ligeledes kunne bruges i rolleleg.

De brugbare og lærerige DIDDI OG DADDA-billeder og figurer anbefales også i udendørsmiljøet, idet samtalerne herom er gennemgående, givende og til tider fremragende.

Generelt er der en behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner, sundhed og sikkerhed. Der er enkelte opmærksomhedspunkter omkring de sanitære krav og til at tilbyde de ældste børn mere individualiserede toilettider. Mht. sikkerhed opfordres til at hanen i det lille motorikrum demonteres eller afdækkes forsvarligt.

Sprogligt er der på de fleste punkter et fremragende miljø. Personalet har mange samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes udviklingsstøttende på børnenes kommunikative initiativer. Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd. I forhold til at udvikle praksis omkring sprog og bøger, kan der være en opmærksomhed på at gøre bøger tilgængelige for børnene, fx ved at have hjemmelavede laminerede bøger udendørs, eller at "rigtige" bøger kan ligge tilgængelige på et tæppe i skyggen under et træ.

I forhold til læringsaktiviteter er der en fin personalebeteiligung, vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger både sammen med personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene. Materialesamlingen kan med fordel udvides, så der er flere materialer tilgængelige for børnene indenfor alle de forskellige læringsområder, der er nævnt under subskala 4.

Der er et fremragende relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan eventuelt overvejes at støtte børnene mere i at blive opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andre samt hjælpe børn til at bruge mere udfordrende udstyr.

Organisationsstrukturen understøtter børnenes hverdag i vuggestuen. Det kan overvejes – især i forhold til den frie leg, at udvide materialesamlingen.

Opsamling, ECERS-3

Der er gennem observationen flere tidspunkter hvor børnene har mulighed for trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Der er gode eksempler indenfor det sproglige miljø og Matematik i de daglige begivenheder. Udstillingen vidner om at der (måske oftere end observeret) foregår et sprogligt og matematisk arbejde med børnene.

Med baggrund i denne rapport er det muligt at identificere punkter, som I fremover vil kunne gøre til genstand for en øget opmærksomhed eller indsats. Der findes i rapporten nogle punkter, hvor en fælles opmærksomhed antageligt vil medføre at I vil kunne løfte kvaliteten yderligere. I kan sammen overveje:

- om møbleringen på stuen skal indeholde flere møbler i børnestørrelse, blandt andet for at børnene kan nå gulvet med fødderne.
- om det er muligt at skabe et overblik og en systematik for arbejdet med hygiejnen, de sanitære forhold i forbindelse med toiletbesøg og måltider, samt de sundhedsrelaterede tiltag (fx sikre at alle børn får solcreme på).
- i hvor høj grad at dagene er organiseret som ved denne observation, altså med fortrinsvis udendørs tid, eller om der – fx hen over en uge – er en mere varieret mulighed for børnene, i forhold til både at kunne vælge at være inde eller ude. Dertil kan det overvejes om der hen over dagen/nogle dage er mulighed for, at nogle voksne tilbyder fri leg og aktiviteter indendørs, samtidig med, at der er en eller flere voksne der giver mulighed for tilsvarende udendørs aktiviteter og fri leg.
- om et barn med funktionsnedsættelse får den opmærksomhed, (vejledningsmæssigt, sprogligt, motorisk mv.) som det skal have.
- at handle "med det samme" og hente mere af samme slags legetøj (eller at prioritere at anskaffe mere), når noget legetøj viser sig at være populært.
- at højne det visuelle og funktionelle udtryk på legepladsen, ved fx at prioritere at højbedene plantes til (fx med hjælp fra børnene) med dét der står på skiltene, så som Spansk marguerit og Dalia, at høvlebænken suppleres med værktøj og placeres et sted hvor der skabes et lille udendørs værksted.

- at tilbyde samme visuelle udtryk og tilgængelighed udendørs, som i indemiljøet. Fx at materialer til legekøkkenet er opstillet, så børnene kan blive inspireret og let kan se hvad der kan leges med.
- at de voksne prioriterer mere tid til nærvær, tilgængelighed og en systematik for cirkulering under fri leg udendørs.
- at tiden med Corona efterhånden har været lang og ikke er slut endnu. Således kan en stor del af et barns børnehavetid være præget af (for stor) mangel på materialer, hvilket kræver refleksion og handling, blandt andet indenfor.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Mødet er præget af gode faglige drøftelser og engagement fra personalets side. Tilsynsvurderende er enig i beslutningen om at arbejde med strukturen og organisering af de voksne i forlængelse af kvalitetsrapporterne. Det anbefales, at man fastholder det fokus fremadrettet.

Den styrkede pædagogiske læreplan er offentliggjort, som foreskrevet, og den får lov at leve ved at blive taget frem på faste møder og i hverdagens refleksion over praksis.

Evalueringen af arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan skal offentliggøres senest med udgangen af 2021.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS